

Kruunupyyn kunnan eettiset periaatteet työntekijöille ja luottamushenkilöille

Hyväksytty kunnanvaltuustossa 10.6.2024 § 33

Sisällysluettelo

1	Eettisistä periaatteista	2
2	Etiikka kunnassa	2
2.1	Sosiaalisessa mediassa	3
2.2	Asiaton käytös	4
2.3	Rikollinen menettely.....	4
3	Eettiset periaatteet työntekijöille.....	5
4	Eettiset periaatteet luottamushenkilöille	6
5	Eettisten periaatteiden sisällyttäminen	6
	Ohjeet Kruunupyyn kunnan työntekijöille ja luottamushenkilöille.....	7

1 Eettisistä periaatteista

Kunnassa työntekijöiden, luottamushenkilöiden ja eri toimielinten toimintaa ohjaa lainsäädäntö. Lainsäädännön sisältämien eettisten linjausten lisäksi kunta on laatinut nämä eettiset ohjeet, jotka koskevat sekä työntekijöitä että luottamushenkilöitä.

Näiden periaatteiden tarkoituksena on toimia apuvälineenä, jotta demokratian prosessit rakentaisivat luottamusta Kruunupyyn kunnan demokraattiseen järjestelmään. Demokraattiset prosessit perustuvat siihen, että päätöksenteko pohjautuu keskusteluun ja että keskustelun pohjalta tehtyjä yhteisiä päätöksiä kunnioitetaan. Eettisten periaatteiden tarkoituksena on myös tehdä näkyväksi ja edistää toivottuja käyttäytymismalleja työntekijöiden ja luottamushenkilöiden keskuudessa.

Periaatteet määrittelevät normit ja ohjeet toimintatavoille, joiden avulla työntekijöiden, luottamushenkilöiden ja asukkaiden välinen yhteistyö voidaan valjastaa ja siten lisätä luottamusta kunnan toimintaan.

2 Etiikka kunnassa

Kunnan pääasiallinen tehtävä on kuvattu kuntalain 1 §:ssä seuraavasti: ”Kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla”. Tämä tehtäväkuva muodostaa siten kunnan eettisten periaatteiden ja arvopohjan ulkoiset puitteet. Kun puhutaan etiikasta Kruunupyyn kunnassa, näissä periaatteissa keskitytään kestävän työilmapiirin luomiseen, avoimeen ja aktiiviseen keskusteluun sekä hyvien yhteistyömuotojen ja elämänlaadun edistämiseen:

Kruunupyyn kunnassa, yhtenäisessä kunnassa, jossa vedetään yhtä köyttä, sitoudumme noudattamaan tehtyjä päätöksiä ja laadittuja ohjausasiakirjoja. Organisaatiossa arvostamme sananvapautta samalla kun kunnioitamme salassa pidettävää tietoa ja pidämme kiinni vaitiolovelvollisuudesta. Ymmärrämme, että luottamuksellisen tiedon väärinkäyttö on rangaistavaa eikä tosiasioiden vääristely ole sallittua. Esittämällä perusteltuja argumentteja edistämme objektiivista päätöksentekoa ja turvaamme asukkaiden luottamuksen organisaatiotamme kohtaan.

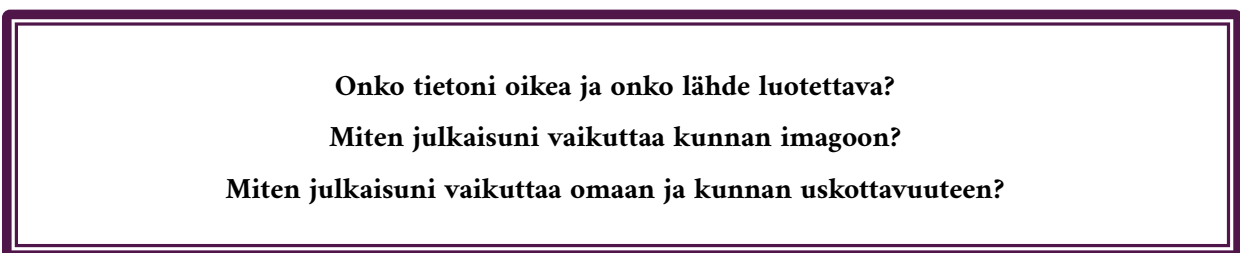
Hyvä keskustelukulttuuri parantaa kunnan imagoa: Kannustetaan avoimeen vuoropuheluun työntekijöiden ja luottamushenkilöiden välillä varmistamaan avoimuus. Pyrimme olemaan helposti lähestyttävä ja asiakaslähtöinen kunta, joka ottaa huomioon kaikki intressit päätöksenteossa. Kruunupyssä ei suvaita omien etujen tavoittelua, väärinkäytöksiä tai rikollista toimintaa: Vinkit tällaisesta toiminnasta tutkitaan ja tarvittaessa ryhdytään oikeudellisiin toimenpiteisiin.

Kruunupyyn kunnassa on vuosien varrella kuvattu itseään sillanrakentajaksi – toisin sanoen hyväksi yhteistyökumppaniksi. On tärkeää olla hyvä, arvokas ja lojaali edustaja kunnalle. Yhtä tärkeää on puhua hyvää muista kunnista, koska toimintamme vaikuttaa suoraan maineeseemme ja uskottavuuteemme. Haluamme olla kunta, jonka kanssa on helppo tulla toimeen.

Tämän ohjeistuksen viimeiseltä sivulta löytyy työntekijöitä ja luottamushenkilöitä koskevat eettiset periaatteet.

2.1 Sosiaalisessa mediassa

Sekä työntekijänä että luottamushenkilönä tulisi huolellisesti harkita, millaista tietoa julkaisee omissa sosiaalisen median kanavissaan roolinsa puitteissa. Luottamuksen herättämiseksi kunnan viestinnän tulee olla selkeää, johdonmukaista ja yhtenäistä. Hajanaiset viestit synnyttävät huhuja ja epäluottamusta. Ennen julkaisua sosiaalisessa mediassa tulisi ottaa huomioon muun muassa seuraavat kysymykset:

Sekä henkilökuntaa että luottamushenkilöitä rohkaistaan olemaan suoraan yhteydessä kunnan johtoon epäselvissä tilanteissa, jotka koskevat kunnan toimintaa, esimerkiksi mediassa keskusteltavien kysymysten osalta. Näin ehkäistään väärin huhujen ja harhaanjohtavan tiedon leviämistä.

Syyttely ei ole rakentavaa eikä arvokasta. Jos työntekijöitä tai luottamushenkilöitä syytetään, esimerkiksi sosiaalisessa mediassa, seurauksena voi olla, että organisaatio menettää hyviä työntekijöitä ja luottamushenkilöitä.

2.2 Asiaton käytös

Asiaton käytös uhkaa terveyttä ja tuottavuutta ja johtaa kustannusten kasvuun, kun henkilöt eivät kykene työskentelemään. Pahimmassa tapauksessa koko organisaatio kärsii tilanteesta ja asukkaiden luottamus toimintaan heikkenee. Kruunupyyn kunnalla on nollatoleranssi asiattonta käytöstä kohtaan ja se ryhtyy toimenpiteisiin ilmiön ehkäisemiseksi.

Työturvallisuuslain 28 §:n mukaisesti noudatetaan seuraavaa: ”Jos työssä esiintyy työntekijään kohdistuvaa hänen terveydelleen haittaa tai vaaraa aiheuttavaa häirintää tai muuta epäasiallista kohtelua, työnantajan on asiasta tiedon saatuaan käytettävissä olevin keinoin ryhdyttävä toimiin epäkohdan poistamiseksi.” Kruunupyyn kunnalla on päivitetty toimintamalli epäasiallisen kohtelun ja häirinnän ennaltaehkäisyyn ja käsittelyyn, josta tiedotetaan säännöllisesti työntekijöille.

Jos luottamushenkilö käyttäytyy asiattomasti kunnassa, tulee asiaan puuttua kuntalain määräysten mukaisesti. Kuntalain 85 § ja 86 § mahdollistavat puuttumisen yksittäisten luottamushenkilöiden asiattomaan käytökseen. Puheenjohtajan on kuntalain 102 §:n mukaisesti puututtava asiaan, jos luottamushenkilö käyttäytyy sopimattomasti kokouksissa. Työturvallisuuskeskuksen julkaisema käsikirja *Epäasiallisen käytöksen käsittelyminen luottamuselimissä* on tukena epäasiallisen käytöksen käsittelyssä luottamuselimissä.

Kunnanhallitus käyttää kunnan työnantajalle kuuluvaa ylintä päätösvaltaa ja vain kunnanhallitus on toimivaltainen puuttumaan luottamushenkilöiden asiattomaan käytökseen. Jos kunnanvaltuuston puheenjohtajisto tai joku valtuutetuista havaitsee merkkejä epäasiallisesta kohtelusta tai jos joku valtuutetuista itse ottaa esille jotain, mikä vaarantaa hänen tai muiden terveyden ja turvallisuuden, puheenjohtajiston tulee ryhtyä toimenpiteisiin epäasiallisen kohtelun lopettamiseksi.

2.3 Rikollinen menettely

Kruunupyyn kunnassa on nollatoleranssi kaikenlaista rikollista toimintaa ja korruptiota kohtaan. Laissa kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta pykälässä 41 käsitellään virkasuhteen päättämistä rikoksen takia.

Luottamushenkilö hoitaa tehtävänsä virkavastuulla, ja häneen sovelletaan rikoslain virkarikossäännöksiä. Kuntalain 85 §:ssä käsitellään rikollista menettelyä luottamustehtävässä ja 86 §:ssä rikollista menettelyä luottamustoimen ulkopuolella. Saman lain 109 a §:ssä kuvataan valtiovarainministeriön oikeutta päättää

luottamushenkilön erottamisesta tehtävästään. Kuntaliiton julkaisu *Luottamushenkilön virheellinen ja rikollinen menettely ja sen seuraukset* tarjoaa lisätietoa rikollisesta menettelystä.

3 Eettiset periaatteet työntekijöille

Kruunupyyn kunnassa työntekijät muodostavat heterogeenisen ryhmän, jolla on erilaisia työtehtäviä ja rooleja. Tästä moninaisuudesta huolimatta samat eettiset periaatteet koskevat kaikkia, mikä on ratkaisevan tärkeää oikeudenmukaisen ja vastuullisen työympäristön varmistamiseksi.

Pidämme velvollisuutenamme kunnioittaa ja edistää demokratiaa ja sen prosesseja. Tämä sisältää lojaalisuuden työnantajaamme kohtaan ja aktiivisen osallistumisen organisaation kehittämiseen. Sitoudumme kunnioittamaan ja noudattamaan luottamushenkilöiden tekemiä päätöksiä ja tukemaan näin kunnan yhteistä linjaa. Kohtelemme kaikkia puolueita ja valtuustoryhmiä tasapuolisesti.

Avoimuus ja yhteistyö ovat meille keskeisiä arvoja. Jaamme mielellämme tietoa ja asiantuntemusta samalla kun kunnioitamme salassapitovelvollisuutta ja käsittelemme luottamuksellista tietoa rehellisesti. Mahdollisten epäselvyyksien tai konfliktien ilmetessä otamme suoraan yhteyttä asianosaisiin osapuoliin ratkaistaksemme tilanteen rakentavalla tavalla, sen sijaan että käsittelemme asioita sosiaalisessa tai perinteisessä mediassa.

Suhteemme kuntalaisiin perustuu tasa-arvoon ja korkeaan palvelun laatuun. Olemme valmiita kuuntelemaan ja vastaamaan heidän kysymyksiinsä, ja pyrimme luomaan avointa vuoropuhelua edistääksemme molemminpuolista ymmärrystä ja luottamusta. Tarjoamalla luottamushenkilöille näkyvyyttä työhömmme ja olemalla valmiita selittämään tehtäviämme ja päätöksiämme, edistämme kunnan demokraattisia prosesseja ja lisäämme asukkaiden osallistumista.

Työntekijöinä olemme tietoisia vastuustamme noudattaa lakeja, tehtyjä päätöksiä ja laadittuja ohjeita, jotka ohjaavat kunnan toimintaa. Noudattamalla näitä eettisiä periaatteita luomme työympäristön, joka edistää hyvinvointia sekä organisaatiolle että sen asukkaille.

4 Eettiset periaatteet luottamushenkilöille

Kuntalain 69 § 2 mom. mukaan luottamushenkilön tulee edistää kunnan ja sen asukkaiden etuja sekä hoitaa luottamustehtäväänsä arvokkaasti ja tehtävän edellyttämällä tavalla. Luottamushenkilön velvollisuuteen kuuluu hoitaa luottamustehtävänsä ja osallistua päätöksentekoon. Vain este tai esteellisyys antaa luottamushenkilölle oikeuden olla hoitamatta luottamustehtäväänsä.

Kunnioitamme demokraattisesti tehtyjä päätöksiä ja tuomme ne esiin kunnan edustajina virallisissa tilaisuuksissa. Kohtelemme toisiamme, viranhaltijoita ja muita työntekijöitä kunnioittavasti: pyrimme olemaan loukkaamatta kuntaa, työntekijöitä tai muita luottamushenkilöitä niin kokouksissa, sosiaalisessa mediassa kuin perinteisissä medioissa. Otamme suoraan yhteyttä työntekijöihin kysymyksissä ja pyydämme tietoa.

Kuntalain 102 §:n mukaan puheenjohtaja johtaa asioiden käsittelyä ja pitää huolta järjestyksestä toimielimen kokouksessa. Jos kokouksessa läsnä oleva henkilö käytöksellään häiritsee kokouksen kulkua, puheenjohtajan tulee kehottaa häntä käyttäytymään asianmukaisesti. Jos kehotusta ei noudateta, puheenjohtaja voi määrätä henkilön poistumaan. Jos syntyy epäjärjestys, puheenjohtajan on keskeytettävä tai lopetettava kokous.

Kunnanvaltuuston puheenjohtajan tehtäviin kuuluu edistää hyvää keskusteluilmapiiriä valtuustosalissa. Kunnanvaltuuston puheenjohtajan tulee aktiivisesti pyrkiä selkeään ja tulokselliseen työskentelyyn valtuustossa.

Meillä on oikeus ilmaista mielipiteemme käsiteltävistä asioista. Meidän odotetaan pysyvän asiassa puheenvuorojemme aikana, ja hyväksymme, että puheenjohtaja voi puuttua, jos joku poikkeaa aiheesta. Varmistaakseen, että kokoukset etenevät sujuvasti, kunnioitamme puheenjohtajan oikeutta rajoittaa puheenvuorojemme pituutta. Hallintosäännön 123 §:n mukaan ryhmäpuheenvuoroja rajoitetaan 5 minuuttiin ja muiden puheenvuorojen kesto on 2 minuuttia.

5 Eettisten periaatteiden sisällyttäminen

Kaikkien Kruunupyyn kunnan työntekijöiden ja luottamushenkilöiden vastuulla on noudattaa eettisiä periaatteita. Eettisten periaatteiden tulisi olla kaikkien tiedossa, ja niistä tulisi muistuttaa säännöllisesti erityisesti uusien työsuhteiden ja uusien toimikausien alkaessa.

Ohjeet Kruunupyyn kunnan työntekijöille ja luottamushenkilöille

Meillä on kestävä työympäristö

- ✓ Annamme toisillemme puheenvuoron, kuuntelemme aktiivisesti ja osoitamme toisillemme kunnioitusta
- ✓ Osaamme erottaa henkilön ja asian toisistaan
- ✓ Kunnioitamme toistemme yksityisyyttä ja vapaa-aikaa
- ✓ Meillä on nollatoleranssi epäasialliselle käytökselle, kiusaamiselle, syrjinnälle, häirinnälle ja korruptiolle

Meillä on avoin ja aktiivinen viestintä

- ✓ Olemme hyviä, arvokkaita ja lojaaleja kunnan edustajia
- ✓ Ymmärrämme, että edustamme kuntaa myös yksityishenkilöinä ja noudatamme kunnan linjaa edustustehtävissä
- ✓ Harkitsemme huolellisesti, mitä ilmaisemme sosiaalisessa ja perinteisessä mediassa, ja vaalimme kunnan mainetta: Ratkaisemme konfliktit suoraan asianosaisten kanssa ja vältämme julkisia ilmoituksia
- ✓ Olemme lainkuuliaisia ja noudatamme sovittuja ohjeita ja tehtyjä päätöksiä
- ✓ Edistämme avoimuutta ja läpinäkyvyyttä kunnioittaen samalla vaitiolovelvollisuutta: Emme kerro salassa pidettävistä ja luottamuksellisista asioista emmekä levitä virheellistä tai väärää tietoa
- ✓ Vastaamme asiallisesti ja mielellämme kysymyksiin, jotka liittyvät omaan vastuualueeseemme
- ✓ Käytämme hyvää ja asiallista kielenkäyttöä ja kirjoitamme lukijaystävällisesti
- ✓ Toimimme rehellisesti ja perustamme päätöksemme faktoihin

Meillä on hyvä yhteistyö

- ✓ Huomaamme, autamme ja tuemme toisiamme
- ✓ Korostamme aktiivisesti niitä positiivisia asioita, joita saamme aikaan
- ✓ Puhumme hyvää sekä omasta kunnastamme että muista kunnista
- ✓ Emme syytä ketään, vaan työskentelemme ratkaisukeskeisesti ja rakentavasti

Yhdessä edistämme elämänlaatua

- ✓ Ajattelemme kaikkien parasta päätöksiä tehdessämme
- ✓ Luomme kuntalaisille mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa päätöksiin
- ✓ Kohtelemme kaikkia tasapuolisesti – sekä asukkaita että yrityksiä – ja arvostamme ja hyödynnämme toistemme erilaisuuksia
- ✓ Toimimme koko kunnan hyväksi

